

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

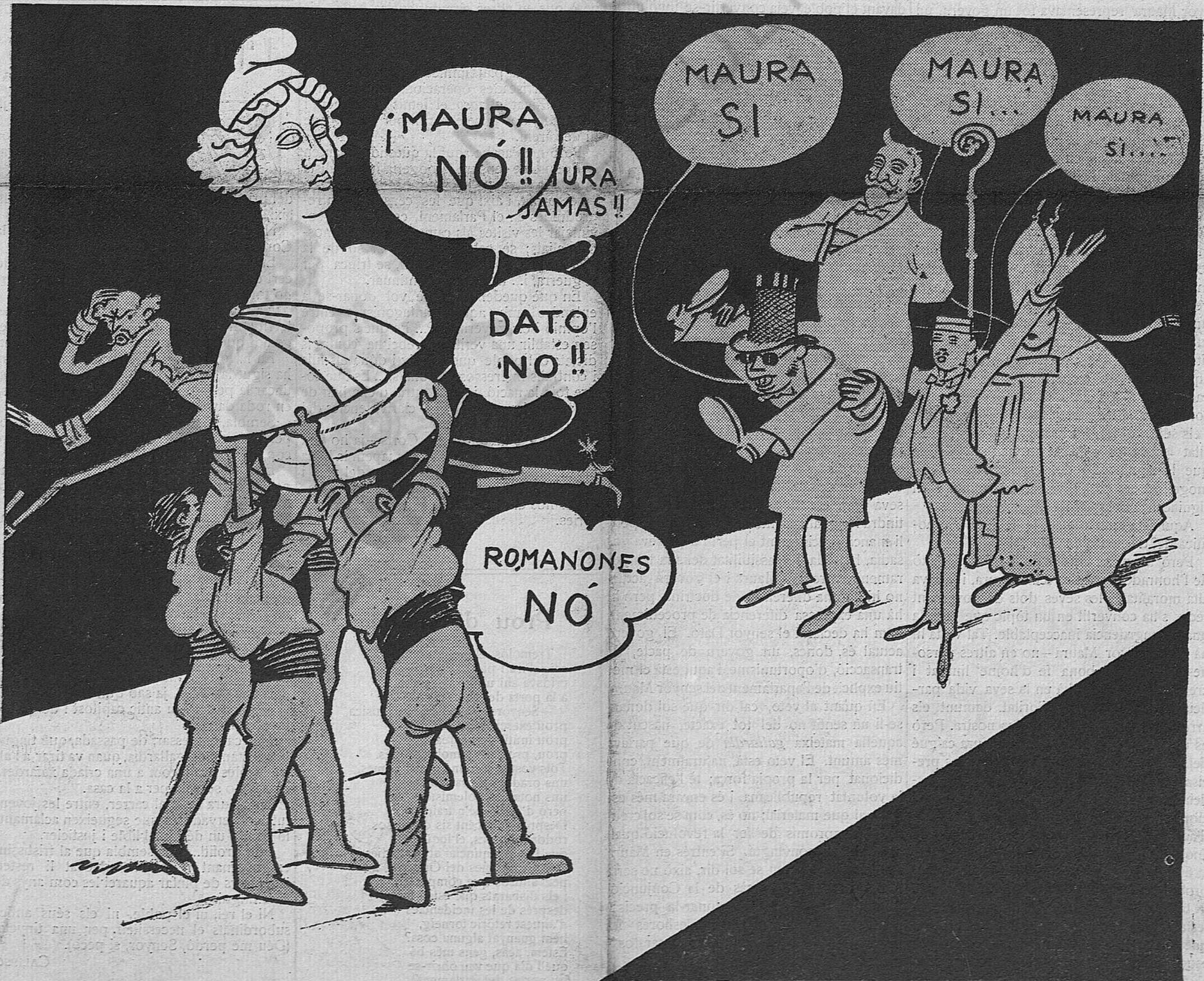
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

LA QÜESTIÓ PALPITANT

—Això tot se'n va en cridories, però per si acàs... cames ajudeu-me.

EL VETO

INC per en Salvatella una ben viva simpatia. Però no puc apropar el seu discurs.

Deixeu, lectors, que comenci així el meu article d'avui. Posem-nos, tot seguit, en el cor de la qüestió...

Tota oració parlamentaria desprèn un efluvi, una aura, que dona a les multituds el sentit total de les paraules pronunciades. Les multituds senten, i no comprenen. Desde lluny, desde'ls quatre vents de la nació, ensumen en l'aire la ventada de la llunyana eloqüència. El comentari se forma sobre aqueixa resultant final, i no sobre l'entrellat dels conceptes o dels habilismes de frase. I en aquest aspecte, el discurs de l'amic Salvatella m'ha causat una tristesa; perquè, en primer lloc, no m'he vist representat, com a elector, com a correligionari, en aqueixes deplorables frases... ¿Qué són sinceres? Aqueixa sinceritat es lo més dolorós, perquè es pitjor creure-les que dir-les...

**

No, no. La qüestió del veto es avui la més important de les qüestions interiors d'Espanya. ¿Qué hi fa que al govern se trobin elements que compartiren la culpabilitat del senyor Maura? Siguem llògics: el senyor Maura representava tot un govern, un gabinet, una situació, i no una cartera administrativa; just es, doncs, atribuir-li la gloria inherent a la força innegable de la seva personalitat. Quant més alt sia en Maura, més alta serà la responsabilitat d'en Maura. Si fins i tot es inferir-li una ofensa intentar disculpar-lo amb la cooperació d'homes tan inferiors a ell en força espiritual, i per tant en imputabilitat! No, no. El ministre A o B, de qui no's recordaren les cròniques, no equival al Gabinet Maura; i el càrrec de *President* dona una significació total i determinada al poder executiu *presidit*. ¿Es que tota Espanya no va apreciar-ho així, en el moment de constituir-se el govern Dato, veient en el fons de la resolució de la crisi un triomf del veto, una victòria de la Conjunció? ¿Es que allavors mateix no va constituir-se com una protesta contra en Dato aqueixa agrupació del maurisme, reivindicadora del 1909 com d'una bandera honorosa? I, per altra part ¿és que'l govern Dato i els seus homes, tot i acceptant per necessitat les velles culpes, no han senyalat bé que la significació del Gabinet com a homogenitat era cosa diversa, en opinió i en significança del gabinet Maura?

Aquí està l'inhabilitat, la feblesa, l'impolítica del discurs d'en Salvatella.

Però anem an el fons de la qüestió. Això de l'honoradesa política d'en Maura, i la seva alta moralitat, i les seves dots de governant recte, s'ha convertit en un tòpic que resulta una incongruència inacceptable. Tal volta hi hà en el senyor Maura—no en altres persones—una certa bona fè d'home limitat i creient. Tal volta hi hà en la seva vida particular una certa superioritat damunt els arribistes usuals de la política nostra. Però es un fet històric que'l senyor Maura caigué del poder per acusacions incompatibles precisament amb els conceptes de rectitud, justícia, bondat pública. I no fou ja l'opinió nacional qui el tregué del poder, sinó un clam d'aqueixa opinió selecta i depurada que anomenem per excel·lència Europa. Va ésser la flor de les intel·lectualitats universals qui protestà contra'l govern de 1909. Lo que hi hà és que, malhauradament, aquella protesta va produir més estupefacció i sorpresa que encoratjament i alegria en les propies esquerres espanyoles, que tenen més arrelats el temperament i l'herència nacional que

l'acimatació i naturalització lliberals i cosmopolites... El patriotisme europeu sols en una petita minoria se sobreposa an el patriotisme espanyol; són molt pocs els que se senten europeus abans que espanyols; i així resulta que, encarnant innegablement el senyor Maura aquella gallardia i bravura tan simpàtiques a la etnicitat a que pertany, pot dir-se que *tot espanyol resulta maurista mentres no's demostri lo contrari*.

Ah! Si el senyor Maura hagués tingut de abandonar el poder per l'obra de les esquerres espanyoles, tal volta aquesta seria l'hora en que no ho hauríem conseguit... I dirieu que les esquerres espanyoles (socialistes apart) acceptaven, malgrat elles, la lliçó europea, han anat evolucionant inconscientment fins a retornar a la vella admiració per l'home de puny, per l'home de les famoses energies, per l'home del fuet, l'home que troba una mà filial per a castigar l'acusació contra el seu coratge, i no té veu per a vindicar l'acusació contra la seva justícia.

No, no. En la crisi d'octubre de 1909, va haver-hi qualque cosa més que un canvi tumultuós de govern. Va haver-hi un seriós intent de restablir l'isocronisme d'Espanya amb el temps i el lloc. I bé em serà permès creure que no'ns toca als republicans la tasca de convertir en lloances les nostres invectives, a la manera que Balaam, parlant davant el poble, veia convertir-se involuntàriament en benediccions els seus impropis...

L'amic Salvatella, ademés, no ha parlat com a representant *singular* del país. Ha parlat com a verb de la Conjunció socialista-republicana. I en aquesta Conjunció, dies enrera, alguns diputats havien esgrimit contra algun ministre les paraules de l'ira, sota el record de 1909... No's podria veure, en el discurs de'n Salvatella una mena de desautorització? Observis que les culpes o les glories de 1909 son solidaries; i que seria una enorme injustícia exigir-les amb més vehemència als instruments que a les voluntats, als funcionaris que als homes de poder... No. En Salvatella no tenia al darre, quan parlava, el nucli fort i esperançador de les lliberacions espanyoles; tenia, sí, al davant, una ofuscació lamentable, de que sincerament l'excuso...

No hi val, per altra part, acullir-se a la fàcil disculpa de que no convé afavorir indirectament l'actual situació política. Seria una puerilitat provocar la rehabilitació de l'home *representatiu* per a no tenir l'aire de reforçar els homes *representats*... Cada home té les responsabilitats proporcionades a la seva grandesa. El maurisme sense en Maura tindrà les qualitats internes d'en Maura, però li manca precisament el perill de la seva gosadia, la freda impassibilitat del seu temperament; entre en Maura i el govern actual no hi hà una diferència de doctrina, però hi hà una expressa diferència de procediment, com ha declarat el senyor Dato. El govern actual és, doncs, un govern de pacte, de transacció, d'oportunisme, i aquí està el motiu explícit de l'apartament del senyor Maura.

En quant al veto, cal dir que sol donar-se-li un sentit no del tot exacte, nascut de aquella mateixa *gallardia* de que parlava més amunt. El veto està, naturalment, condicionat per la propia força; té l'eficacia de la voluntat republicana, i és encara més espiritual que material; no és, com se sol creure, el compromís de fer la revolució quan als altres els convingui. Si entrés en Maura i *no passés res*, com se sol dir, això no seria la deshonra ni el fracàs de la Conjunció. Si la fórmula del veto va donar-la precisament el senyor Maura, quan, aleshores del ministeri Moret, va proclamar, aparatósament, l'*implacable hostilitat!*

GABRIEL ALOMAR

Ja pots xiular, si l'ase no vol beure

IREU que'ls nostres governs són governs fresquíssims i despreocupats sobre tota cosa.

L'Espanya entera acaba de commoure's, a l'oïr la paraula càlida i honrada dels diputats republicans, i la d'alguns altres que no'n són, al discutir-se això que s'anomena el problema del Marroc.

Mes com diu la Bíblia—sinó anem errats, que en llibres d'aquesta mena un mai està segur de res,—hi hà homes que tenen orelles i no ouen; lo que ve a ésser semblant a dir que existeixen sords de conveniencies.

Molt significatiu i edificant resulta que, mentres s'inicia el debat en demostració de l'absurde protectorat que se'ns confia al Marroc i el mateix dia que en Felip Rodés reclama la repatriació de les tropes que tenim a l'Àfrica, aquestes ocupin nous territoris fronteritzos a la zona francesa, sorprendent i distraient als cabilenys d'aquella regió del nord francès, per a facilitar al general Liautey l'ocupació de Tazza.

Així mateix, a l'hora que'ls diputats contraris a l'estèril campanya clamen unànimament per a que l'actuació militar sigui supevitada al poder civil, i mentres se proposen atenuacions guerreres i els propis governs prometen una «evolució lenta», el general Silvestre invadeix la zona francesa i fins ocupa la posició de Benisaid-el-Kader. Ocupació que Liautey consent perquè li convé, però que en altres circumstancies hauria sigut, tal volta, objecte de discussions diplomàtiques.

I encara, quan tota la nació espanyola clama per la pau immediata, es preparen noves i arriscades operacions militars per a pendre Zinat, el *zoco* el Jemis d'Anghera i el *fondac*, lloc ja celeberrim per la sang que hi deixàrem.

Però no s'acaba aquí la qüestió. Quan en la Premsa se censura la bogeria imperialista que'ns fa ajudar a la França sense medis i sense profit, i així que les censures són reproduïdes en el Parlament, comencen a sovintejar les visites als campaments dels nostres aliats; se celebren àpats al sò de la *Marcha real* i *La Marsellesa*, se trinca per la guerra, i... no cal pas continuar.

En què quedem?... Què vol donar-se a entendre amb aqueix antagonisme entre l'opinió i els governants?... Es que's proposen establir una veritable rebel·lia contra'ls dictats del poble que sofreix i dona els fills i contra'ls interessos nacionals?... Es que sobre tota la nació i en contra d'ella han de prevaldre les anomenades clarividencies del poder irresponsable?...

Aleshores tanquem les Corts—ja ho farà en Dato ben aviat,—aleshores tapem la boca als diputats que parlen en nom del país i acatem a qualsevol dictador que vulgui imposar-nos el seu urc i la seva set de victories.

X. X.

Prou discursos!...

Tremolós, els punys en l'aire, roig d'ira i picant de peus, cridava ahí un fill del poble a la porta del Congrés:

—Senyors diputats, prou musica, prou exercicis de bec, prou inútil verborrea; prou, prou, no's molestin més. Tots vostès són uns grans homes, uns oradors de cartell, uns notables polemistes, però d'això què'n traiem?... Després dels cent sis discursos rodons, bonics, el·loqüents, que han pronunciat aquests dies contra'ls homes del Govern pels abusos que comporten i els disbarats que estan fent; després de les incidencies d'aquest retòric torneig, hem guanyat alguna cosa? Estem, acàs, gens més bé que'l dia que van obrir-se les portes del Parlament?...

Segueix el misteri d'Àfrica, segueix en Dato al poder, segueixen tots els ministres fent lo que'ls ve al pensament, segueixen sense resoldre els problemes que fa temps tenen marejada a Espanya: el dels tractats de comers, el de l'instrucció del poble, el del laïcisme en les lleis, el de l'extinció del dèficit, el dels conflictes obrers...

Què vol di això? Que amb discursos, per més que siguin ben fets i empedrats de frasses grosses, avui ja no's cura res.

El diputat parla i parla; el Govern se'n riu i el sent lo mateix que qui sent ploure; el grupo amic l'aplaudeix; la premsa, l'endemà, afirma que'l discurs ha estat molt bé i que ha fet sensació enorme; més, fóra d'això, pleguem: passats tres o quatre dies, aquella oració el·loqüent, impresa en una gran fulla, torna a apareixe al carrer, convertida en paperina plena de rics fasolèts.

Senyors diputats, la broma ha durat ja massa temps. De discursos portentosos, formidables, contundents, ja estem cansats de sentir-ne. No, senyors, no'n volem més. Prou paraules, prou retòrica... Lo que demanem són fets.—

Això es lo que, els punys en l'aire, roig d'ira i picant de peus, cridava ahí un fill del poble a la porta del Congrés.

C. GUMA

L'HOME FUNEST

AJA, en Maura i en Dato ja han arribat a les mans.

De la trifulga tots dos n'eixirien amb alguna esgarriada.

Apart d'això, el discurs del primer ens ha semblat un cant d'orgull, així, com un crit de *pavo real*.

No gosà encarar-se francament amb la Corona, però de ganes se'n moria.

En aqueix punt fou covard, perquè és lo cert que no li manquen motius per a tirar-ho tot al botavant.

Ha rebut tants xascos i tantes coces, el terrible mallorquí, que no s'entén, amb el geni que gasta, com s'ha pogut aguantar.

En fi, lo més intolerable del seu discurs ha sigut la part encaminada a mantenir i ratificar la política de sang i fetge que'ns posà en roda davant les nacions civilitzades.

Sembla, segons afirmà, que no se n'arrepenteix i que si tornava a ésser govern altre cop, faria un extermini.

Es la millor manera per a que tots ens posem a cridar: «*Maura, sil!*», com un sol home.

Per altra part, ell se presenta modestament com un redemptor.

Quan tot sigui per terra que'l cridin i ja veuràn com tot ho aixeca.

Ara, per de prompte, funda un nou partit, i espera assegut que'l vagin a cercar com un remei d'última hora.

Tal volta s'imagina que té que ésser l'extremaunció del règim.

Entre tant en Dato, el pobre Dato, que's declarà un responsable col·laborador humil dels fets de 1909, ja sab quina mena d'odis el separen del seu antic capítost i del poble espanyol.

Mes cal confessar, de passada, que tingué uns instants de gallardia, quan va tirar a l'altre escales avall, com a una criada xafardera que ja no serveix per a la casa.

En Maura resta al carrer, entre les joventuts conservadores que segueixen aclamant-lo com a un déu infal·lible i justicier.

Bon profit!... Ens sembla que al tristíssim ex-governant i notable advocat li resten tants anys de pintar aquarel·les com anys de vida tingui.

Ni el rei, ni el poble, ni els seus antics subordinats el necessiten per una tnyeta. (Déu me perdó, Senyor, si peco).

CALIPSO

Enterrament de'n Joan M.ª Bofill

El nostre company en Gabriel Alomar, en el cementiri civil, de Figueres, pronunciant l'oració fúnebre (Foto. Arderius)

Ni Maura ni els altres

L Maura, no! acabarà per distreure'ns d'una tasca més profitosa que la de concentrar en un crit inútil totes les nostres energies. El Maura, no! equival a dir: els altres *bueno!* i per aqueixa transacció no podem passar-hi els homes que a Espanya defensen la Monarquia, són igualment indignes de la més petita benevolença.

Als uns la superbia els fa crudels i, com a tals, odiosos; als altres la desvergonya els fa immorals i, com a tals, repulsius.

A Espanya es inútil ficar-se en els noms que porten els partits monàrquics. Conservadors, liberals, demòcrates, tots tenen els mateixos procediments. Protegir els sagrats interessos de les classes directores equival a ésser amic dels seus amics. En nom del ordre reb garrotades el poble i en nom de la llibertat s'apoya un caciquisme que reventa al poble, tant amb en Maura com amb en Romanones, passant per tots els demés, el poble sempre reb.

Per això cal deixar-se de concentrar tots els odis sobre un home, per a enfocar-los sobre el règim. Es odiós en Maura pegant-nos, però es tan odiós en Romanones embuïnt-nos.

Han tornat els conservadors amb Ugartes i Vadillos i el Maura, no! ens ha fet callar, aguantant sense protesta una situació que s'alaba dels procediments mauristes i accepta les responsabilitats d'aquelles bàrbares represions del 1909. Què ha sortit guanyant-hi la llibertat?

Ni Maura ni els altres. Que'ls nostres odis siguin per igual contra tots els responsables de la guerra que'ns desagna i la desorganització que'ns arruïna i la desmoralització que'ns deshonra.

I sobre tot no'ns contemem en odiar solament. Pensem que si del pensament poguessim fer-ne obra, el règim desapareixeria però no tindríem manera de donar forma sòlida al nou règim que tindríem de fundar, perquè si en la oposició els republicans no sabem avenir-nos, en el poder destruiríem en un dia lo que'ns hauria costat molts anys de construir.

Pau i amor entre tots nosaltres. Guerra i odi a tots els altres. Aquest es el bon camí.

JEPH DE JESPU

La batalla dels discursos

A EU'S aquí que'l Parlament espanyol acaba de tenir una quinzena de gloria tribunicia. S'han alçat dels escons del Congrés els més eminents oradors, i davant la Cambra atentíssima i plena s'han pronunciat discursos eloqüentíssims i magistrals, que han sigut èxits extraordinaris per als seus autors. Tota la premsa ha anat plena de ressenyes de sessions i de comentaris del debat, de discursos *enteros y pronunciados* i de retrats dels protagonistes parlamentaris.

Però ara que s'ha extingit el sò de les veus i la remor dels aplausos, ara que la discussió és finida, cal preguntar: quins resultats s'han obtingut? Al mirar serenament la situació actual, se veu en l'hemicicle del Congrés un munt enorme de llorer triomfal. I res més... Tot ha quedat com abans, exactament igual que abans.

Les mares dels qui al Marroc sofreixen i moren, hauràn tingut el consol de llegir admirables pàgines retòriques sobre la guerra. Mes aquesta continuà, amb les mateixes tristesses i els mateixos dolors.

D'això no en donem pas la culpa als homes de l'oposició que tant valentament han combatut l'aventura africana. Si fem remarcar l'ineficàcia dels seus discursos, és sols per a mostrar que, dins el règim vigent, la veu de la raó no és escoltada i que les oligarquies directores fan el seu fet a despit de les més formidables crítiques parlamentaries i de les més categòriques condemnes populars.

Aquesta és, al nostre entendre, la gran ensenyança, la dolorosa ensenyança que dels darrers debats se dedueix. La monarquia segueix el seu camí fatal, sense atendre les paraules de patriotisme i de seny, sense preocupar-se del dany immens que causa al país. Tota l'obra de reconstrucció espanyola està deturada per culpa de la guerra crònica que al nord de l'Àfrica hi hà. Les energies i els cabals que haurien d'ésser aplicats a guanyar el retràs vergonyós de la civilització peninsular, han d'aplicar-se a una empresa colonial infructífera, alhora sense profit i sense gloria.

No hi hà redempció, doncs? No queda cap esperança? Dins el radi de les coses previstes, ni pot haver-hi redempció ni pot tenir-se esperances de cap mena. Alguns confien en un esclat popular. Però en Lerroux ha dit, en un moment de sinceritat, que a Espanya ja no més se revoltien els joves mauristes. Actualment l'estat d'ànim de la opinió és més semblant al de 1898 que al de 1909.

Queden, no obstant, les coses imprevisibles. I de coses imprevisibles l'història n'està tota plena...

FULMEN

El banquet an en Rodés

DESPRES de dos o tres ajornaments, deguts a que'l batallador diputat per Balaguer, no volia abandonar el seu escó del Congrés, sense que hagués acabat el debat sobre'l problema del Marroc, va celebrar-se, dimecres a la nit, el banquet anunciat.

El sopar fou al «Mundial Palace», assistint-hi uns cent-cinquanta comensals, xifra molt respectable, si es té en compte que va anunciar-se sols amb vintiquatre hores d'anticipació.

Acabat el sopar, oferí el banquet an en Felip Rodés en Roig i Pruna, parlant després, amb elogi a la tasca de nostre diputat i fent remarcar l'importància de seguir una campanya violenta contra la guerra, el senyor Estapé, en Mer i Güell, en Colominas Maseras, en Pereña, en Bastardas, en Moles, en Carner i en Corominas. Tots ells sigueren fortament ovacionats.

Finalment s'aixecà en Rodés, qui amb paraula justa, serena, precisa, intencionada, pronuncià el més hermós i contundent discurs que hem sentit contra la guerra del Marroc; les paraules d'en Rodés semblaven martellades sobre'l cap dels polítics que'ns han portat a tan xorca i desventurada guerra; la seva oratoria seca i clara, despullada de tot lirisme i de tota paraula inútil, té la força d'un ganivet que's clava en el cor de qui va dirigit.

El nostre més gran dolor és no poguer reproduir aquí els conceptes que contra'ls qui tenen la culpa d'haver iniciat i de volguer continuar aquesta campanya, va pronunciar en Rodés; la llibertat de paraula que disfruten els diputats, malhauradament, no la té ningú més a Espanya.

Vàrem sentir a dir, a l'acabar el discurs d'en Rodés, que pot-ser començaria la campanya al carrer contra la guerra amb una conferència sobre'l problema del Marroc, que donaria, el mateix Rodés, al Tivoli.

Tan-de-bò siga així! Les cinc o sis mil persones que aniràn a sentir an en Rodés, sortiran amb una impressió tal d'horror a la guerra i d'odi al mantenidor d'aquest cranc d'Espanya, com ell l'anomena, que després, sense volguer, a casa, al carrer, entre'ls amics, per tot arreu, seràn entusiastes impulsors del moviment pacifista.

Vagi, desde les columnes de LA CAMPANA DE GRACIA, periòdic que des del primer dia ha combatut la trista aventura d'Àfrica, nostra més entusiasta felicitació al batallador diputat per Balaguer, que a força d'estudis i de talent ha arribat a dominar de tal manera el problema africà, que millor que ningú és capaç de convèncer ell sol a tota Espanya.

SONATA VI

U, mira si pots treure'm els paperets de dintre'l coll de la camisa; jo no m'hi arribo; tinc el braç trencat, de dues plantofades que he donat a un galifardeu que'm burxava amb un espantamosques, verd com una mata d'enciam.

De què rieu? Ah!... Tinc el nas verd?... Veiam!... Sí, vaja, l'enciam deixava.

Ja'l tinc net?... Sí?... Doncs ara bebem-hi, i després parlem d'en Maura.

He sentit a dir a molts que en Salvatella va fer mal fet al fer les lloances d'en Maura; per mi, les tals lloances, eren un tirabuixó per a destapar l'ampolla tancada, que representava don Antoni.

Si era això, va aconseguir-ho, i que no era pas vi dolç lo que hi havia dintre, sinó vinagre del més rabiós, per no dir sal-fumant u oli de vitriol.

L'emperador de Mallorca va dir: «Allà và, que trona!». I fum-li a l'un, fum-li a l'altre, la veritat és que'l que no va quedar com un deslleal—no políticament, sinó personalment,—va quedar com un bacó.

I sobre tot el comte de Romanones... Pobre coixet!—ho dic malament.—Ric coixàs! Sembles un conill escorxat ensenyant tot lo que hi hà de lleig sota la pell de la riquesa, del nom i de la quefatura.

Pot-ser mai, desde que lleigeixo coses de la política, he vist un cas com aquest.

A l'un se l'ataca perquè, ubriagat en el seu urc, se creu amo i senyor; a l'altre per febleses que l'obliguen a cedir a les insinuacions d'aquell que està sobre d'ell; al de més enllà per conseller imprudent, i altre de pervertidor inclusiu a favor dels seus amics. Però dir-li a un senyor:

- a) Vostè és un ningú.
- b) No ha tingut, no té ni tindrà més programa que un: «Visca jo!».
- c) Si en té un altre, ensenyi'l.
- d) Per arribar al compliment d'aquest programa ho ha fet tot: traïr als amics; entendre's amb els enemics; afalagar als uns; flagellar als altres; arcabot avui, *pussa* demà, ha fet la *pussa* i la *Ramoneta* amb diputats i senadors.
- e) Vostè sab quelcom del moro, o de certs quefers del moro, més que ningú; per què no explica els tals afers?
- f) Què és això d'Itàlia?
- g) Com estem de Doctrina cristiana?
- h, i... x, y, z) Barra!...

Vaja, adeu!... Me'n vaig a veure com entra la processó a la Catedral. Ja que ho paguem, cal aprofitar-se de les cerimònies religioses que tenen per escenari un de tant bell com la nostra Sèu i per públic unes figures tan decoratives, com l'element oficial, vestint de gala, o tan hermós com les nostres mai prou alabades damiseles.

Però abans, Enric, porta'm beguda.

MORITZ VI

Notes de fòra

Manresa.—La nostra joventut tradicionalista ha celebrat un gran acte de propàganda en commemoració de la batalla del Bruch. Suposem que no hi faltaria el *timbal*, ja que's tracta d'un partit en el qual hi abunden els toca-timbales.

Girona.—Se'ns ha mort el senyor bisbe. Es deia Pol. Déu l'hagi perdonat. Ara no'ns quedaràn més pols que'l Pol Nord, el Pol Sud, en Pol en «La Veu» i *De Sant Pol al Polo Nord*. No'ns cal més que aconsellar una cristiana resignació.

Susqueda.—Un mestre d'estudi, el senyor Riera, ha demanat autorització per a obrir una escola primària. Si es tractés de jesuïtes o de frares, ben segur que no hi hauria necessitat de tants romanços. Ja estarien instal·lats, i ja s'haurien fet amos de tota la quitxalla.

Lleida.—Els operaris del ram de electricitat s'han reunit en el «Centre Obrer», al objecte de constituir-se en societat de resistència. Ho celebrem, perquè, tan mateix, ja era hora de que ho fessin.

—Segueix estacionada la vaga de fusters. Són molts els obrers d'aquest ram que abandonen la nostra ciutat en busca de feina.

Sant Feliu de Guixols.—Ha quedat satisfactoriament solucionat el conflicte obrer entre els carregadors del moll i les cases consignataries, havent començat ja a regir les noves bases de reglamentació del treball. Ho celebrem moltíssim.

Reus.—Dilluns varen reanussar la tasca els treballadors de la Fabril Cotonera, després d'haver-se solucionat satisfactoriament la vaga que sostenien.

Avinyó.—Per al dia 19 del corrent està anunciat un gran míting de propàganda, organitzat pel consell comarcal de viticultors.

Alforja.—Els treballadors del camp estan organitzant un important acte contra la guerra del Marroc. Consistirà en un míting, en el qual hi han sigut convidades personalitats rellevants del republicanisme.

PER a celebrar el fet de que don Antoni Maura hagués parlat en el Congrés, el «Círcol Conservador», de la Rambla, va guarnir els balcons del seu hostatge.

Això ja arriba a un tartarisme poca-solta.

No més faltaria que'ls contraris de don Anton—els de: Maura, no!—cada vegada que'l mallorquí no parla, guarnissim també les finestretes.

Tot l'any semblaria festa major!

Un periòdic de la localitat, al comentar la nota política d'un d'aqueixos dies, pregunta: «El senyor La Cierva, seguirà an en Maura cap al desert?»

Cap al desert, no és fàcil! En tot cas el seguirà cap a la selva, que és on les feres estan més en caràcter.

La processó de Corpus

Sa Excel'lencia i l'acompanyament d'enguany

L'altra tarde, un tranquil... desesperat, va entrar a una armeria de la Rambla i, amb l'excusa de volguer comprar una pistola, va suïcidar-se, deixant la pallofa al mitg de la botiga del pobre armer.

Don Clodoaldo, al enterar-se'n, deurà dir per als seus dintres:

—Si tantes ganes de matar-se tenia, en comptes de agafar una pistola, podia agafar un fusell!

Li hauria sortit igualment barato... i tots contents.

Llegeixo i tradueixo d'un diari italià.
«A Picena, s'ha suïcidat, d'un tret de revòlver, un canonge molt popular en aquella parroquia.»
Qui és ella?—preguntarà Mossèn Pollastre.—
M'agradaria conèixe-la per a aconsolar-la.

Un bisbe de *grata* memoria va examinar un dia a un seminarista.

—Tradueixi'm — va dir-li — la frase llatina *Ecce agnus Dei*.

Com que l'aprenent de rector no va contestar, l'examinat fou sospès.

Al explicar lo que li havia passat, a un seu oncle capellà, aquest li traduí la frase dient-li: *Ecce agnus Dei* vol dir «Vetaquí l'anyell de Déu».

L'any següent tornà a examinar-se i el bisbe, al reconèixe'l, li preguntà lo mateix:

—Què vol dir *Ecce agnus Dei*?

—«Vetaquí el moltó de Déu»—contestà satisfet el xicot.

—Com s'entén, el moltó?— replicà el bisbe.

—Sí, senyor... Com que ja ha passat un any, l'anyell s'ha tornat moltó.

Dijous passat va celebrar-se en l'«Ateneu Tradicionalista» una reunió de delegats d'entitats jaumistes, per a pendre acords sobre la manera de commemorar la festa onomàstica de don Jaume.

No cal que s'amoïnin gaire; anant a pasturar un poc per la muntanya; i de tornada engegant uns quants trets als republicans que trobin descuidats, don Jaume estarà molt satisfet i ben honorat.

En el «Círculo Reformista de Gijón» s'ha celebrat un àpet en honor d'en Melquiades Alvarez, durant el qual aquest senyor ha manifestat que, si tornava la política de 1909, el partit reformista tornaria a la seva antiga actitud revolucionaria.

Molt bé. Ens sembla que don Melquiades Álvarez es pot començar a comprar un trabuc.

El míting d'afirmació catòlica, celebrat al Tivoli, va resultar una orga de gats. Però de gats d'aquells que esgarrapen; puix a la sortida hi hagué trets i garrotades.

Molts dels assistents duïen armes de variats calibres.

Per sort no hi va anar cap republicà, a *exasperar-los*, sinó se'l mengen.

Ja ho saben els amics de la pau. S'imposa un crit:

Catolicisme, no!

Avui els mauristes barcelonins van a atipar-se al «Mundial Palace».

Motiu?

Celebrar el sant del quefe.

Don Antoni, doncs, aquesta nit tindrà l'esperit al *Palace*...

Com de costum.

El marquès de Comillas ha regalat un magnífic automòbil al nou bisbe de Barcelona, doctor Reig.

Ara sí que vindrà depressa!

A la porta de càl Bisbe, dugues velles lleganyoses s'atreveixen a comentar.

—Però... ja s'ha ficat en el nom que's diu el bisbe nou?

—Sí, senyora; es diu Reig.

—No sé què me'n pensi... Això de *Reig* és nom de peix.

—Però aquest serà un peix que's portarà l'oli, senyora Mònica!

En uns examens del Ministeri d'Hisenda.

Un senyor del tribunal:

—Què s'entén per *Deute flotant*?

El deixeble:

—Deute flotant és... per exemple: un barco hipotecat.

ENDEVINALLES

XARADES

I

Que és mot de dubte la *prima*,
diu la Quima;
que és afirmació, *segona*,
diu la Tona;
i que és negació la *tres*,
diu l'Agnès.

Jo, per no escoltar-les més,
sabent lo que són les dones,
vaig a passar les estones
a un *prima-segona-tres*.

Eudald Sala

II

El noi de càn *Tres-segona*,
que és molt formal, d'allò més,
amb la Marta n'és promès
i passa amb ella l'estona;
car, si bé no és molt bufona,
casar-se amb ella no més
vol, perque de son *hu* és duenyó,
i encara que sigui *hu-tres*,
de bodes, passar un mes
a *Total* té molt empenyo.

Pep Sabaté